Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 07/03/2023 16:58
Sayı: E--120.10-1181408

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı :...23090
Tarih:...07.03.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Şubat 2023'te yaşanan Pazarcık ve Elbistan merkezli depremlerden etkilenen kadınların karşılaştığı sağlık, barınma, hukuk ve güvenlik sorunlarının araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz KERESTECİOĞLU
Ankara Milletvekili

GEREKÇE

Kadınlar deprem felaketinin yarattığı yıkımın ağırlığını, kendilerine yüklenen cinsiyetçi roller ve beklentiler nedeniyle çok daha derin yaşamaktalar. Enkaza dönen kentlerden sağ kurtulabilen, yakınlarını kaybetmenin ağır travmasını yaşayan kadınlar, bir taraftan da güvenlik endişesini yaşamakta; göçe, yoksulluğa, salgın hastalıklara ve şiddet riskine karşı en savunmasız toplumsal kesimi oluşturmaktadır.

Çadır yaşamı ve en temel ihtiyaçlara dahi erişememek, kadınların üzerindeki bakım yükünü artırmaktadır. Hijyenin ve beslenmenin yeterli olmadığı, iki üç ailenin birlikte yaşadığı çadırlarda yemek, temizlik ve bakım işleri kadınların hayatını zorlaştırmaktadır.

Deprem bölgesinde temiz içme suyu, yeterli besin, tuvalet ve banyo gibi temel ihtiyaçlar halen yeterli düzeyde sağlanamamıştır. Bu durum kadınlar için cinsel sağlık ve üreme sağlığıyla ilgili problemler yaratmaktadır. Özellikle gebe kadınlar üreme sağlığı sorunlarıyla daha çok karşılaşmaktadır. UNFPA verilerine göre Türkiye'de depremden kurtulan 226 bin gebe kadın bulunmaktadır. Depremzede gebelerde en sık görülen tehlike erken doğum riskidir. Özellikle Kahramanmaraş ve Hatay'da sağlık kurumlarının kullanılamaz durumda olması erken doğum tehdidine yapılabilecek müdahaleleri kısıtlamaktadır. Geçici olarak kurulan sahra hastanelerinde doğum ile ilgili gerekli ekipman ve sağlık profesyoneli desteği sağlanamadığı takdirde anne ve bebek ölüm riski artacaktır. Karşılaşabileceğimiz bir diğer sorun; özellikle erken gebelik haftasında olan annelerin yaşadığı stres, anksiyeteye bağlı olarak fetüslerde gelişim geriliği gözlenmesi ve düşük doğum ağırlıklı bebeklerin dünyaya gelmesidir. Deprem sürecinde kadın doğum hastaneleri de dahil olmak üzere birçok hastane hasar alarak tahliye edilmiş ve birinci basamak sağlık hizmetleri de sekteye uğramıştır. Bu sebeple kadınlar gebelik süresince Sağlık Bakanlığının önerdiği aralıklarda almaları gereken doğum öncesi bakım hizmetini alamayacaklardır.

Afet sonrası kadınlara ve çocuklara yönelik şiddet suçlarında görülmesi muhtemel artışı önlemek gerekmektedir. Deprem bölgelerinde adliyelerde savcı ya da hakimlerin bulunmadığı, bazı adliye binalarının ağır hasarlı olduğu, kolluk güçlerinin farklı işlerle uğraştığı koşullarda, kadınları şiddete karşı koruyacak mekanizmaları hızla ve yeniden işler hale getirmek elzemdir. Kadınlar, özellikle de tek başına yaşayan kadınlar, ailesinin evine ya da istemediği yaşam alanlarına yönelmek zorunda kalmaktadır. Örneğin Hatay'da evi yıkıldığı için boşandığı erkeğin yanına giden bir kadın, eski eşi tarafından üzerine kaynar su dökülerek yaralanmıştır. Boşanma davası sürecinde olan ve oturdukları ev tedbir olarak kendilerine tahsis edilen kadınlar, evin mülkiyeti erkeğe ait olduğu için bu süreçte deprem yardımından da yararlanamamaktadır. Bunun gibi pek çok hukuki sorunla da kadınlar karşı karşıya kalmaktadır.

Dünyada kadın işsizlik oranının en yüksek olduğu, kadın yoksulluğunun en fazla ve kadın istihdamının en düşük olduğu ülkelerden biri olan Türkiye'de, çalışma yaşamında görülen toplumsal cinsiyet temelli eşitsizliklerin, depremle birlikte daha da derinleşme riski bulunmaktadır.

Bu bağlamda; depremzede kadınların yaşadıkları veya yaşama riskiyle karşı karşıya oldukları barınma, sağlık, işsizlik ve şiddet sorunlarının araştırılarak, alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu açılmasını talep ediyorum.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	